

POKROK ZÁPADU

Založen 1871.

Omaha, Neb., ve středu, dne 20. února 1907.

Ročník XXXVI--Číslo 30.

Zprávy americké.

Zasedání 59. kongresu.

Začátkem minulého týdne byla v senátu přijata předloha, již povoluje se \$81,000,000 na vojsko. Poražen byl pozoruhodný dodatek, aby totiž vláda neměla práva přijímatí snížené ceny na drahách při dopravě zboží i mužstva. Rovněž poražen byl dodatek, aby služné důstojníkům i mužstvu zvýšeno bylo o 20 procent. Přijat návrh, jímž povoluje se několika důstojníkům z doby revoluce postavití pomníky. Senátor Carter v prudké řeči mluvil proti senátoru Smootovi, který je mormonem a mnohoženem. Carter dokazoval, že senát má právo vyloučiti ze svého středu člena většinou hlasů. V úterý jednalo se o známém zákoně, dle něhož by bylo možno odvolat se v případech trestních ku spolkovým soudům. Téhož dne došla od presidenta nová smlouva se Santo Domingem. Ve středu konečně přijat byl zákon, kterým dává se vládě právo, aby mohla se odvolat k nejvyššímu soudu v každém případě, kde by jednalo se o vysvětlení zákona v nějaké hrdelní při. — V zástupitelstvu byla pronesena poslancem Slaydenem z Texasu řeč, v níž dokazoval, že není zde příčin obávati se války mezi Spoj. Státy a Japonskem. Rozpočty armádní, na pevnosti a na světelné posádky byly společně konferenci členů senátu i kongresu. Zastupitelstvo jednalo dále v povolení na loďstvo, z něhož vynechal povolání na suchý doek v obnosu \$1,400,000.

Sjezd svobodomyšlných.

Byli jsme požádáni, abychom o tiskli následující prohlášení: Výbor pro sjezd svobodomyšlných dokončil právě rozesílání "Prohlášení" i dotazníků na česko-americké spolky a časopisy. Jak se samo sebou rozumí, nebylo možno při takovém obrovském množství českých spolků ve Spojených Státech všechny dostihnouti, jednak neznalostí adres i jiných pomůcek k zjištění těch kterých spolků. Za tou příčinou obračí se výbor na etné spolky, jimž by svolání nebylo zasláno, se žádostí, by neobtěžovaly si přihlásiti se o samé u tajemnicka sjezdového výboru: Rudolf Janda, 612 South Centre ave., Chicago, Ill., jimž bude okamžitě každému žadateli vyhověno. Zámyslně nebyl vynechán spolek žádný ani časopis, ale stalo-li se tak přece, žádá výbor za prominutí a nabízí se napravití jim nezaviněnou chybu způsobem signora uvedeným.

Japonská otázka v Kalifornii.

V těchto dnech zavítala delegace ze San Franciska k prezidentovi, aby promluvila s ním o choulivém napjetí vůči Japoncům, jež zavládlo v Kalifornii, zejména v San Francisku. Pečlivě uvažovala o sděleních, jež učinil jí prezident a konec konečně prohlásila, že neustoupí ni v nejmenším na požadavku, aby zákon, zakazující čínským dělníkům přístup do této země, vztahoval se též na japonské kuli. Je prý to přáním všech obyvatel podél Pacifiku. Nějakou smlouvou, již prezident má za sebou, by se obyvatelstvo tamější nijak nespokojilo. Co se týče

školské otázky, obyvatelstvo v San Francisku bylo by konečně ochotno povoliti, leč co se týče importování japonských dělníků, setrvává na svém stanovisku. V přípustění sem japonských kuli vidí obyvatel tamní ohrožení amerického dělnictva. Není pochyby, že prezidentova konference s Kalifornií minula se úplně s cílem.

Hrozná tragédie v české rodině.

V Chicagu, Ill., udála se v neděli minulého týdne hrozná rodinná tragédie, již padl za obětí život mladého muže, kdežto mladá žena potácí se v nemocnici mezi životem a smrtí. Jedná se tu o případ krajana Ant. Vodičky, 22 roků starého strojníka, který měl v úmyslu zastřeliti svoji ženu, která s ním nechtěla žiti a svou smrtí na to zpečetiti tuto tragedii. Vodička byl by rád smířil se se svojí ženou a rád by byl žil s ní ve společné domácnosti. O tom svědčil dopis, který Vodička před hrozným svým skutkem rodičům napsal a v němž prohlásil, že nedopustí, aby žena jeho milována byla jiným. Vzali se spolu asi před rokem a pro kteréi rodinné vřstupy od sebe se odloučili. Mladá manželka odstěhovala se na to ku svým rodičům. Vodička snášel toto odloučení delší dobu, když ale osamocení naš dolehla nejvíce, začal si ku své ženě, aby ji k návratu přemluvil. Přijel tam v neděli brzy dopoledne a byl uvítán svojí manželkou dosti srdečně; hovořil s ní vesele až do poledne, kdy také s rodinou Skalových pobědval. Po obědě navrhl své manželce, by s ním šla do divadla, ale mladá žena se vymluvila a odešla s ním jiti. Vodička nedal na jevo, že by si to příliš bral k srdci a zůstal s manželkou po celé odpoledne, žertoval, smál se a vůbec se zdálo, že je v nejlepší náladě. Také pověsčel s manželkou a celou rodinou, načež se chystal k odchodu. Ujednal si se ženou, že jí zase co nejdříve navštíví. Když oblékl zimník, vzal si klobouk, doprovázela ho manželka ke dveřím. Šotva však učinil několik kroků, Vodička vytasil revolver a jal se páliť na svoji ženu, která zasažena třemi kulemi klesla k zemi s bolestným křikem. Ostatních členů rodiny zmocnilo se velké zděšení a všichni byli jako ohromeni. Vodička obrátil zbraň proti sobě, přitiskl si ústí její k čelu a prohnal si lebkou kuli. Byl na místě mrtev. Jeho manželka dopravena byla do nemocnice, kdež její poranění prohlášena byla za nebezpečná a pochybuje se, že se úplně uzdraví. Tragédie mladého manželství vzbudila v české čičažské kolonii pochopitelný rozruch.

K Thawovu soudu.

Snad dosud nic tak nenapínalo mysl Amerikánů, jako Thawův soud, nyní právě projednáváný v New Yorku. Obecnost zprávy v novinách zrovna hltá, je lačno věděti i ty nejmenší podrobnosti, v jichž běhu, mimochodem řečeno, časopisy anglické se předhání. Pochopitelný rozruch způsobily výpovědi ženy jeho, pro niž Thaw vlastně odhodlal se k vraždě stavitele Whitea. Vycházejí na jevo podrobnosti, jež vrbají propadivně světu na život amerických milionářů. Jest jisto, že toho špičavého prádla bude šleško více. Anglický tisk má zase svoji sensas-

ci, již dovede znamenitě využítkovat. A ono americké obecnost, které odsoudilo spisovatele Gorkého proto, že žil v lásce a pokoji se ženou, jež nebyla legitimní jeho manželkou, které rdělo se při provedení Wildeovy "Salome" v New Yorku, lačné vrbá se na nejhnusnější podrobnosti Thawova případu, líčené žlutým tiskem. Oh, té americké mravnosti! Dosud nikdo nemůže předvídati, jak soud s Thawem dopadne. Velkou rolí při rozsudku bude asi hráti též nálež o duševním stavu obžalovaného, který dne 11. února podal soudní lékař dr. Brinton D. Evans: V nálezu tomto se praví: Harry K. Thaw byl šíleným v té době, kdy zabil Stanforda Whiteho; byl šíleným a pak o šest týdnů později, kdy psychiatři v zájmu jeho obhajoby duševní stav jeho zkoumali v Tombs poprvé. Potom při pozdějších jich návštěvách přístupně duševní stav jeho se zlepšoval a šilil a dneska řici možno, že mozek jeho jest jasný a zdravý. Obhajoba dále uvádí, že Thaw jednal jako člověk, jehož životu vyhrožováno a který se chtěl bránit.

Hrozná katastrofa na moři.

Stotřicetostm cestujících, nalézajících se na parníku Larchmont, plujícím do New Yorku, zahynulo hroznou smrtí následkem srážky, staví se mezi ním a trojstěžní, piachetní lodí Harry Knowlton v zářivě Long Islandském. Hrozná tato událost stala se dne 12. února o 10. hod. večerní. Parník potopil se po deseti minutách po srážce, takže lidé ani nemohli do záchraných člunů seskákati. Parník Larchmont měl osm záchraných člunů. Pět jich přistálo u břehu, ale z těchto byly čtyři prázdné. Právě se, že vysvobodilo se celkem jenom 19 cestujících a námořníků. Rovněž kapitán Larchmontu se zachránil.

Boj o vládní pozemky.

Před senátním výborem ve těchto dnech dodatek k zemědělskému rozpočtu, jež podal senátor Burkett z Nebrasky. Burkett navrhuje, aby těch 400,000,000 akrů vládních pozemků, dosud nezabraných k účelům farmářským se mohlo dáti do nájmu dobytčím. President se za to také přimlouvá, jelikož prý se dobytčím musí zabránit všecko další oplotňování vládních pozemků, ale také se jim musí dáti příležitost k dalšímu vypásání dobytka. Proto se jim mají pastviny za mírný peníz ročně pronajmouti. Dobytčáři všichni novému zákonu přejou, ovčáci jsou proti němu. Tito ovčáci chtějí, aby to zůstalo při starém zákonu, kterýž dovoluje každému, aby na veřejných pozemcích pásal co chce a kde chce. Dobytčáři vysvětlovali, že starý zákon je nutil hledati útočiště k násilí, jelikož kam přišly ovce, tam by byl dobytek hlady pošel. Dobytčáři užívali často krvavého násilí, aby pastvu nějakou pro svůj dobytek uchovali, v těch následných bojích bývalo postřeleno neotoliko mnoho ovce, ale také mnoho lidí. A ten zákon také je nutil k nezákonnému oplotnění pastev, což prý dělali velkodobytčáři vesměs všichni. President si přeje, aby se při sestavení zákona dbalo hlavně prospěchu malodobytčáři a čemovinnů.

Alfred Wiesenberger zemřel.

Hudební svět clevelandský a všechna pokroková česká společnost byla bolestně dojata zprávou o náhlém úmrtí p. Alfreda Wiesenberga, s nímž se středu jejího odešel muž ryzího charakteru a hudebník na slovo vzatý, osvědčivší se zejména při řízení tamního pěveckého sboru "Lumíra". Před málo dny slavil dobrý ten muž své 50. narozeniny, narodil se 11. ledna r. 1857 v Berouně. Od roku 1874 dlel v Clevelandě, kde se cele věnoval hudebnímu umění, do něhož byl zasvěcen znamenitým svým učitelem Nešverou. Byl členem Zednářů, Odd Fellows, Ryt. Pythie, ČSPS., Sokola Čech, "Lumíru" a jiných spolků. Čest budí jeho památka.

DROBNÉ ZPRÁVY.

* V námořních akademiích amerických bude zavedena němčina jako povinný předmět.
* V Hamilton, O., zemřela v těchto dnech Jane Lewisová, jež dočkala se vysokého stáří 116 let.
* Zákonodárna v Kansasu přijala zákon, kterým prodávání neb rozdávání cigaret považuje se za trestné.
* Vůdce výe unie lodníků v newyorském přístavu prohlásili, že bude nařízena stávka všech lidí, zaměstnaných na vlečných lodích, nebude-li mzda jejich zvýšena o \$10.
* Průlom řeky Colorado v Kalifornii, jímž vody tekly do nížiny Saltonské, tvořice tam velké jezero, byl zatrasen, takže nyní řeka ubírá se dále svým pravidelným korytem. Jezero ono prý během času vysehne.

* Ve Philadelphii, Pa., byli odsouzeni tři Čičáni k smrti oběšením, poněvadž uznáni byli vinnými z vraždy prvního stupně. Vraždy dopustili se při rvačce na jednom ze svých soudruhů.
* V Edwardsville, Ill., při pohřbu Jana Trísky, superintendenta v tamějším dolu, sešlela náhle jeho manželka. Byla ihned přivolána policie, která nešťastnou paní dopravila do útavu choromyslných v Anna.

* Bývalý státní pokladník kanasský T. C. Grimes zaplatil před časem státu Kansas dobrovolně \$900 k uhrazení schodku, který za jeho úřadování učiněn byl. Nyní zabránil v legislatuře přijetí předlohy, dle které měly mu býti ony peníze zase vráceny.
* Při požáru vihy Lindenhurst u Filadelfie zničeny byly čtyři obrazy, jež mají ohromnou cenu. Jsou to malby Murilla, Rubena a Westa, ku kterým pojí se celé tradice starého světa. To hlavně přispívá k jejich velikým cenám.
* Slavný vynálezce Thomas A. Edison slavil dne 11. února svoje 60leté narozeniny. Při této příležitosti pravil, že 45 let pracoval pro oběd, nyní že hodlá pracovati pro vědu. V oboru elektřiny mnoho se může ještě dokázati.

* Na 1,000 telegrafních zřízeních, zaměstnaných u Western Union Telegraph Co., vyhrožuje stávkou, nebude-li odvoláno propuštění několika telegrafistů, kteří přidružili se ku Commercial Telegrapher's Union. Byla za tím účelem svolána velká schůze, na níž usneseno bylo, aby společnost vyzvána byla propuštěné telegrafisty znovu přijmouti. Neudělili tak, může se nadíti stávky.

* Do New Yorku přijel v těchto dnech Alexis Aladin, jeden z největších ruských revolucionářů. Aladin byl členem dumy, ale pro své ostré politické řeči byl ze země vypovězen. Přijel sem, aby mezi Amerikány získal více smyslu pro ruskou revoluci.

* President vyzval jenerálního poštmitra, aby mu sdělil, možno-li vyloučiti z poštovní dopravy druhé třídy takové časopisy, které přinášejí časem až hnusné podrobnosti z Thawova soudu. Okolnost tato dala příčinu k četným ostrým úvahám o tomto kroku presidentovu a tvrdí se všeobecně, že vyvedl hloupost.

* Před zemětresením čítalo San Francisko 500,000 obyvatel a během prvního týdne po katastrofě zredukován byl na 375,000. Dle nynějšího statistického udání čítá město ono 428,000 obyvatelů, takže úbytek jest pouze 72,000. V těchto dnech utvořil se zvláštní výbor, který má v evropských hlavních městech upozornit lid, který mluví se vystěhovat do Ameriky, na Californii a hlavně na San Francisko.

* V nedávné schůzi hlavní školské rady v New Yorku John D. Rockefeller ml., předčítal dopis svého otce, v kterém onen píše, že školní radě daruje \$32,000,000. Peněz těchto má býti použito k podpoře školstva v celých Spojených Státech. Rockefeller už před tím dal školní radě k dispozici \$11,000,000. Poprvé v r. 1902 daroval \$1,000,000 a v červnu r. 1905 dalších deset milionů na podporu vyšších škol ve Spoj. Státech. Rockefeller úhrnem daroval školám 43 milionů dolarů.

* Jak oznamuje statistická kancelář departmentu pro orbu, nalézalo se počátkem tohoto roku ve Spojených Státech 19,747,000 koní v průměrné ceně \$93.51 za kus, úhrnem \$1,846,578,000, dále 3,870,000 koní v průměrné ceně po \$112.16 za kus, úhrnem \$426,064,000. Dále nalézalo se zde 20,968,000 dojných krav v průměrné ceně po \$31, tudíž úhrnem \$645,497,000, dále 51,566,000 kusů jiného dobytka hovězího v ceně \$17.10 za kus, v úhrnné ceně \$881,770,000. Dále bylo 53,240,000 ovcí v ceně po \$3.84 za kus, tudíž úhrnem \$204,210,000.

* Z Roanoke, Wis., se oznamuje, že v blízkém Thanton došlo k plemennému boji mezi bělochy a černochoy. Právě se, že na 20 osob přišlo při oně srážce o život. Černoši prý přerézali telegrafní dráty aby nebylo možno žádati okamžitě o pomoc.

NAŠIM ODBĚRATELŮM!

Při prohlídce našich kněž shledali jsme, že celá řada našich odběratelů, vzdor tomu, že list je úžasně levný, dluhuje, často za několik roků. My máme také četné závazky-a veliká vydání. Platiti musíme hned a hotově. List snažíme se den ze dne zdokonaliti, ale snahy naše zůstávají nedoceny. Žádáme ty, kteří za list dluhují, aby neotáleli déle a dlužné obnosy zapravili.

Vyd. "Pokroku".

Krásný obraz "Mistr Jan Hus loudí se se svými přáteli před upálením v Kostelci" posleme Vám za 50c jako premií s celoročním předplatěm na Pokrok.